

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО)

Нормативен акт: Постановление за изменение и допълнение на Правилник за дейността на Национална агенция за професионално образование и обучение

За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода:
01.07.2020 – 31.12.2020 г.

Дата:

01.07.2020 г.

Контакт за въпроси: Емилияна Димитрова, председател на НАПОО

Телефон: 02 9712070, 0887 755 118

1. Дефиниране на проблема:

Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) е създадена и извършва дейността си в съответствие със Закона за професионално образование и обучение (ДВ, бр. 68 от 1999 г.) и Правилника за дейността на НАПОО (приет с ПМС № 32 от 17.03.2000 г., обн. ДВ. бр.24 от 24 март 2000г., изм. ДВ. бр.94 от 2 ноември 2001г., изм. ДВ. бр.46 от 20 май 2003г., изм. ДВ. бр.61 от 8 юли 2008г., изм. ДВ. бр.79 от 6 октомври 2009г., доп. ДВ. бр.22 от 16 март 2012г., изм. ДВ. бр.62 от 12 юли 2013г.). За последните 6 години са направени съществени изменения относно функциите на НАПОО, регламентирани в Закона за професионално образование и обучение (ЗПОО), както и в реда за издаване/изменение/отнемане/прекръпяване на лицензии от НАПОО.

Непосредствено след утвърждаване на промени в ЗПОО и в подзаконовата нормативна база НАПОО прави промени във вътрешните административни документи с решение на Управителния съвет на НАПОО и със заповеди на председателя с цел привеждане на дейността на Агенцията в съответствие с измененията на нормативните документи с по-висок ранг от Правилника. Досега ежегодно са подготвяни за обществени консултации необходимите документи за изменение и допълнение на Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО), но честите промени в законодателството налагат изменение на изготвената документация и процедурата не е финализирана.

Необходими са промени в Правилника произтичащи от ПМС № 129 от 2012 г. за приемане на Класификатор на длъжностите в администрацията; Наредба за прилагането на Класификатора на длъжностите в администрацията; Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация; Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация; Наредба за длъжностните характеристики на държавните служители, с оглед изпълнението на разпоредбата на § 84, т. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на Закона за държавния служител (обн. ДВ, бр. 38 от 2012 г.); измененията и допълненията в Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху

стопанската дейност (ЗОАРАКСД, ДВ, ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Необходимостта от изменение на Правилника за дейността на НАПОО е продиктувана от измененията в ЗПОО, настъпили основно с измененията и допълненията на ЗПОО (обн. ДВ, бр.100 от 20.12.2019 г., обн. ДВ бр.92 от 6 ноември 2018г., обн. ДВ. бр.59 от 29 юли 2016 г., ДВ. бр.61 от 25 Юли 2014г. и ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., регламентиращи:

- Заличаване на функции на НАПОО;
- Въвеждане на нови функции на НАПОО;
- Изменение и конкретизиране реда за издаване и изменение на лицензията, последващ контрол и прекратяване на правата по издадена лицензия на центрове за професионално обучение (ЦПО) и центрове за информиране и професионално ориентиране (ЦИПО)
- Конкретизиране на информационната дейност на НАПОО.

Конкретните промени в ЗПОО, налагащи промени и в Правилника за дейността на НАПОО като резултат от изменение на ЗПОО са следните:

Относно функциите на НАПОО

1. Отмяна на задължението НАПОО да одобрява програмите за обучение извън държавните образователни изисквания/стандарты по чл. 16, т. 3 и 7 от Закона за народната просвета, както и програмите за образователни услуги, извършвани от физически или юридически лица на деца, ученици и лица, навършили 16 години чл.42, т.10 ЗПОО - изменение на ЗПОО през 2009 г.

2. Въвеждане на нови функции, а именно НАПОО определя индикатори за предоставяне на годишната информация по чл. 22, ал. 8 и разработва и утвърждава формуляри и образци на документи за лицензиране съгласно чл. 42, т.12 и т.13, ЗПОО - изменение на ЗПОО през 2009 г.

3. Въвеждане на изискване НАПОО да създава и поддържа регистър на издаваните от ЦПО документи по чл. 38 и чл. 40 (документи с фабрични номера за професионална квалификация за проведено професионално обучение и за валидиране), издадени от центрoвете за професионално обучение – чл. 42, т.11 от ЗПОО - изменение на ЗПОО от 2014 г. – по данни на ЦПО ежегодно се издават между 80 000 и 90 000 документа за професионална квалификация.

4. Въвеждане на възможност за придобиване или удостоверяване на професионална квалификация чрез валидиране (чл. 40 на ЗПОО), като НАПОО трябва методически да подпомага ЦПО, които извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности в системата на професионалното образование и обучение (чл. 42, т.14 от ЗПОО) – изменение на ЗПОО от 2014 г.

5. Въвеждане на изисквания за осигуряване на качество в ПОО с чл. 9а от ЗПОО, като НАПОО трябва да осъществява контрол на дейността и оценка на качеството на обучението в лицензираните институции в системата на професионалното обучение (чл.42 т. 2а от ЗПОО) – изменение на ЗПОО през 2014 г.

6. Въвеждане на изискване НАПОО да разработи и актуализира ред за поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) по чл. 6 от ЗПОО – изменение на ЗПОО през 2016г.

Относно работата на Управителния съвет (УС) и експертните комисии (ЕК) към НАПОО

7. Промяна на изискването за кворум за провеждане на заседанията на УС на НАПОО на ½ от членовете му –изменение на ЗПОО през 2018 г.

8. Допълване на функциите на експертните комисии към НАПОО (общо 16 ЕК по професионални направления и една по професионално ориентиране), в съответствие с чл. 49, ал. 3 от ЗПОО, където са регламентирани правомощията на експертните комисии да изготвят доклади с предложения за издаване, отказ или отнемане на лицензии на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране - изменение на ЗПОО през 2009 г. и през 2016 г.

Промени в използваната терминология в нормативни документи от по-висок ранг

9. Терминът „държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии“ е заменен с термина „държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии“, като освен терминологична промяната е и съдържателна и е свързана с функцията на НАПОО да разработва тези документи – изменение на ЗПОО от 2016 г.

Промени свързани с издаването/изменението/отнемането/прекратяването на лицензия

10. Въвеждане на изискване към НАПОО условията и редът за издаване на лицензии за ЦПО и на ЦИПО по чл. 49а, ал. 2 от ЗПОО, да се конкретизират в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение съгласно чл. 49б, ал.14 от ЗПОО – допълнение на ЗПОО през 2014 г. – през 2016 г. Заинтересованите от това конкретизиране са кандидатите за лицензиране (през 2017 г. 63 институции са получили лицензии и 35 ЦПО са изменили лицензията си с добавяне на нови професии и специалности, през 2018 г. 57 институции са получили лицензии и 66 ЦПО са изменили лицензията си с добавяне на нови професии и специалности, през 2019 г. 40 институции са получили лицензии и 33 ЦПО са изменили лицензията си с добавяне на нови професии и специалности.

11. Въвеждане на регламент за заличаване на професия/специалност от издадената лицензия, чл.49 б, ал.13 (изменение на ЗПОО обн. ДВ, бр. 92 от 2018 г.)

12. Въвеждане на важни промените, свързани с дейността на лицензираните ЦПО, а именно срок за актуализиране на учебните планове и учебните програми (чл. 13д, ал.5 от ЗПОО, обн. ДВ, бр. 92 от 2018 г.);

13. Осигуряване на по-добра прозрачност на процедурата по лицензиране, като се разграничават отделните етапи в изпълнение на чл. 49б, ал.14 от ЗПОО (изменение от 2018 г.), а именно:

- Проверка на редовността на подадените заявления и документи чл. 49б, ал. 5 и 6 от ЗПОО;
- Оценка за възможността на заявителя да извършва обучение за всяка от професиите, посочени в заявлението-чл. 49б, ал. 7.

Относно осъществявания от НАПОО последващ контрол на стопанската дейност на лицензираните ЦПО и ЦИПО с цел осигуряване на качество и спазване условията на лицензията

14. Въвеждане на изискване за осъществяване текущ и периодичен контрол от НАПОО върху дейността на ЦПО и ЦИПО при условия и по ред, определени в ЗПОО и в Правилника за дейността на НАПОО - чл. 49в, ал. 1 от ЗПОО, с промените от 2014 г. Към 30 април 2020 г. функционират 1042 лицензирани институции (ЦПО и ЦИПО), ежегодно броят им се увеличава с между 40 и 70 броя, като за всяка от последните 3 г. са осъществени годишно средно по 130 проверки на ЦПО и над 1000 проверки направени през ИС. През 2019 г. са направени проверки на 24434 броя Свидетелства за професионална квалификация, преди публикуването им в публичния регистър по чл. 42, т.11 от ЗПОО;

Относно Информационната дейност на НАПОО

15. Въвеждане на изискване НАПОО на интернет страницата си да поддържа съгласно чл. 50 на ЗПОО (ДВ, бр. 61 от 2014 г., ДВ, бр. 59 от 2016 г., ДВ, бр. 92 от 2018г.):

- а. Регистри с бази данни от информационна система;
- б. Изискванията, процедурите, формулярите и образците на документи, необходими за лицензиране, както и реда за осъществяване на последващ контрол на центровете за професионално обучение и на центровете за информация и професионално ориентиране;
- в. Списък на професиите за професионално образование и обучение
- г. Списък на защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;
- д. Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.
- е. Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии

Регламентиране на задължения на НАПОО, свързани с дейността на ЦПО/ЦИПО

16. Въвеждане на изискване НАПОО да поддържа в Информационната система информация за всяко успешно приключило професионално обучение или за валидиране на професионални знания, умения и компетентности (чл. 50 ЗПОО – изменение от 2016г.)

17. Въвеждане на изискване НАПОО да прави проверка преди включване в публичния регистър на издаваните от ЦПО свидетелства за професионална квалификация и свидетелства за валидиране на професионална квалификация от ЦПО съгл. чл. 40б, ЗПОО – изменение на ЗПОО от 2016 г. През 2019 г. е направена проверка на 24434 свидетелства за професионална квалификация и за валидиране и 23084 са публикувани в публичния регистър.

18. Въвеждане на задължение НАПОО да издава дубликати на лицензии, когато оригиналните са изгубени, унищожени или са станали негодни за ползване, по ред, определен в Правилника за дейността на НАПОО - чл. 42, т.2 - изменение на ЗПОО от 2016 г.

Относно облекчаване на административната тежест на бизнеса

19. Въвеждане на изискването проверката на обстоятелствата относно съдимостта на българските лица, представляващи и управляващи централите за професионално обучение или за информация и професионално ориентиране да се осъществява от НАПОО по служебен път, а не както досега да се представят свидетелства за съдимост на хартиен носител – изменение на ЗПОО през 2018 г.

20. Въвеждане на възможност за ЦПО, който е лицензиран по професия, изменена/заличена при промени в СППОО, да подаде заявление за включване на друга професия от същото професионално направление на мястото на изменената или на заличената професия – изменение на ЗПОО през 2018 г..

21. Облекчаване на кандидатите за лицензиране и на лицензираните институции (изменение на ЗПОО през 2018 г.), като се:

- променя съдържанието на удостоверителния документ за лицензиране – няма да се вписва адреса на юридическото лице или едноличния търговец – по този начин при промяна на адреса, няма да се налага издаване на лицензия с новия адрес;

- отменя изискването за представяне копие на документ БУЛСТАТ/ЕИК от кандидатите за лицензиране;

- регламентират условията за проверка на място като част от процедурата по лицензиране и се допълва текст, че проверка не е необходимо да се прави и подкрепящи документи няма да се изискват, ако базата е вписана в публичен регистър на обектите с обществено предназначение;

- регламентира процедурата за добавяне на нови професии и специалности към лицензията;

- въвежда възможност за прекратяване правата по лицензията по искане на притежателя ѝ.

Промени в Правилника за дейността на НАПОО са направени и с цел привеждане в съответствие с измененията на по-общи нормативни актове, като Наредба за прилагането на Класификатора на длъжностите в администрацията, ПМС № 129 от 2012 г. за приемане на Класификатор на длъжностите в администрацията, Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация, Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, Наредба за длъжностните характеристики на държавните служители (приета с ПМС № 129 от 26.06.2012 г.) и Закона за държавния служител (чл. 2, ал.3) на организацията на общата администрация и на отговорностите на председателя, главния секретар и двете дирекции.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

НАПОО е Агенция създадена със ЗПОО и дейността ѝ е регламентирана в ЗПОО. Функциите на НАПОО по лицензиране и последващ контрол на лицензираните институции са съобразени и със ЗОАРАКСД. Следователно не е възможно Агенцията да продължи да работи в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности при съществуващ Правилник, който е в противоречие със ЗПОО.

Съгласно § 79 от Заключителните разпоредби на ЗПОО, в срок от шест месеца Министерски съвет трябва да приведе с изискванията на ЗПОО, правилника за дейността на НАПОО, за да се конкретизира прилагането на нормите от т. 1.1, с което ги прави задължителни за всички заинтересовани лица. Понастоящем това конкретизиране се извършва с „вътрешни правила“, които нямат задължителен характер за всички заинтересовани лица и могат да бъдат оспорени по съдебен ред.

В Правилника има противоречия и неверни текстове спрямо действащото законодателство (свързани с функциите на НАПОО, промяна в организацията на УС, функциите на експертните комисии и др.)

НАПОО използва всички възможни финансови източници, за да автоматизира дейността, свързана с администриране на процеса на лицензиране и мониторинг на дейността на ЦПО, разчитайки до много висока степен на Информационната система (разработена и впоследствие разширена със средства на Оперативна програма Административен капацитет), която е интегрирана с информационната система на Агенция по заетостта и с деловодната система на НАПОО. Задълженията за поддържането на актуална информация в ИС на НАПОО също трябва да бъдат регламентирани в Правилника.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Обща цел:

Привеждане на Правилника за дейността на НАПОО в съответствие с нормативни документи от по-висок ранг, а именно ЗПОО и ЗОАРАКСД, както и с нормативни документи, регламентиращи дейността на държавната администрация.

Конкретните цели са:

- Прозрачност на дейността на НАПОО с цел улесняване на бизнеса в усилията да спазва действащото законодателство;
- Недопускане административни затруднения или ограничения в дейността на лицензираните институции;
- Намаляване на тежестта върху бизнеса чрез осъществяване на проверка по служебен път на обстоятелства, за които е налична такава възможност.
- Подобряване на качеството на услугите за професионално обучение на възрастни и за повишаване на привлекателността на дейностите за квалификация - понастоящем България е с най-нисък процент участие на възрастни в УЦЖ (учене през целия живот).

Оперативните цели са:

- Намаляване на броя грешки допускани от ЦПО и ЦИПО в процеса на осъществяване на тяхната дейност, свързана с професионално обучение и професионално ориентиране;
- Недопускане на субективизъм при отнемане и прекратяване на лицензиите - през 2019 г. са прекратени правата по 80 лицензии, а лицензиите на 6 ЦПО са временно отнети;
- Недопускане на оспорване на заповеди за отнемане на лицензия;
- Недопускане на субективизъм при осъществяване на процедурите по лицензиране – (73 процедури през 2019 г., 123 процедури през 2018 г.);
- Недопускане издаването на държавно признати документи с невярно съдържание - в т.1 е посочено – при осъществявания последващ контрол са констатирани грешки

при 70% от ЦПО, издавали документи за професионална квалификация (като 6% от издадените от ЦПО свидетелства за професионална квалификация не отговарят на ЗПОО и не са публикувани в публичния регистър);

- Осигуряване на прозрачност на дейността на НАПОО;
- Намаляване на броя отговори и обяснения, които НАПОО се налага да дава във връзка с функции, които са записани в Правилника на НАПОО (публикуван в Интернет сайта), които вече са отменени напр. за одобряване на програмите за обучение извън държавните образователни изисквания по чл. 16, т. 3 и 7 от Закона за народната просвета, както и програмите за образователни услуги, извършвани от физически или юридически лица на деца, ученици и лица, навършили 16 години (отм. 2009 г.).

Поставените цели са напълно в съответствие с водещите принципи, дефинирани в Стратегията за развитие на държавната администрация, а именно: прозрачност, законност, справедливост, легитимност, баланс, предвидимост и надеждност.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Заинтересованите страни са:

- Национална агенция за професионално образование и обучение - тъй като всички промени в нормативната база, които са включени в проекта на ПМС за ИД на Правилника за дейността на НАПОО вече са отразени във вътрешни правила, съществени промени относно начина на изпълнение на функциите на НАПОО не се очакват (освен съкращаване на сроковете и подобряване на качеството);
- Кандидати за лицензиране (средно между 70 и 120 заявления за лицензиране и за изменение на лицензията с добавяне на нови професии и специалности се подават годишно в НАПОО) – условията, изискванията и редът за издаване на лицензията ще бъдат детайлно посочени в Правилника за дейността на НАПОО;
- Лицензирани ЦПО и ЦИПО (към 30 юни 2020 г. функционират 1043 лицензирани институции) – те са обект на последващ (текущ и периодичен) контрол, който ще се извършва при условия и по ред, определени в Правилника за дейността на НАПОО;
- Граждани, които ползват услугите за професионално обучение в ЦПО и услугите на ЦИПО (тенденцията за последните години е ЦПО да обучават около 80 000 - 90 000 лица) – ясните регламенти и изисквания към лицензираните институции, както и осъществяваният от НАПОО последващ контрол на ЦПО ще доведат до предоставяне на услуги по професионално обучение с по-добро качество, осъществявани в условията на

контрол от страна на НАПОО;

- Граждани, работодатели, структури на МВР, на МВнР, МЗХГ, МЗ и др., които правят проверки за участието на конкретни лица в професионално обучение в ЦПО и за придобитите от тях документи за професионална квалификация;
- Институции - министерства (МТСП, МИ, МТ), агенции (АЗ, АЗД), общини – пряко заинтересовани от предоставяните в ЦПО и ЦИПО услуги за професионално обучение и професионално ориентиране, особено по отношение на обученията, финансирани с публични средства.

4. Варианти на действие:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

1 вариант „Без действие“

Този вариант ще доведе:

- НАПОО да продължи да функционира, спазвайки Закона за професионално образование и обучение, а Правилникът за дейността на НАПОО в голямата си част ще съдържа противоречащи си с действащото законодателство текстове. Съществува възможност заявителите за лицензиране да оспорят или да откажат да изпълняват изисквания на НАПОО, регламентирани във Вътрешни правила, а не чрез Правилника за дейността, както ЗПОО изисква.

2 вариант „Приемане на Изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО в предложения вид“ - това е основният и препоръчителен вариант за изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО

Този вариант ще доведе до ясно регламентиране на дейността на НАПОО и привеждане на всички конкретни изисквания, свързани с функционирането на НАПОО и дейностите по лицензиране, последващ контрол, прекратяване и отнемане на лицензия, както и информационната дейност на НАПОО в съответствие със ЗПОО, а именно:

1.Отмяна на задължението НАПОО да одобрява програмите за обучение извън държавните образователни изисквания/стандарты по чл. 16, т. 3 и 7 от Закона за народната просвета, както и програмите за образователни услуги, извършвани от физически или юридически лица на деца, ученици и лица, навършили 16 години чл. 42, т.10 от ЗПОО - изменена през 2009 г.

2.Въвеждане на нови функции, а именно НАПОО определя индикатори за предоставяне на годишната информация по чл. 22, ал. 8 и разработва и утвърждава формуляри и образци на документи за лицензиране съгласно чл. 42, т.12 и т.13, ЗПОО -

изменение на ЗПОО през 2009 г.

3. Въвеждане на изискване НАПОО да създава и поддържа регистър на издаваните от ЦПО документи по чл. 38 и чл. 40 (документи с фабрични номера за професионална квалификация за проведено професионално обучение и за валидиране), издадени от центрите за професионално обучение – чл. 42, т.11 от ЗПОО - изменение на ЗПОО от 2014 г.

4. Въвеждане на възможност за придобиване или удостоверяване на професионална квалификация чрез валидиране (чл. 40 на ЗПОО), като НАПОО трябва методически да подпомага ЦПО, които извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности в системата на професионалното образование и обучение (чл. 42, т.14 от ЗПОО) – изменение на ЗПОО от 2014 г.

5. Въвеждане на изисквания за осигуряване на качество в ПОО с чл. 9а от ЗПОО, като НАПОО трябва да осъществява контрол на дейността и оценка на качеството на обучението в лицензираните институции в системата на професионалното обучение (чл.42 т. 2а от ЗПОО) – изменение на ЗПОО през 2014 г.

6. Въвеждане на изискване НАПОО да разработи и актуализира ред за поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) по чл. 6 от ЗПОО – изменение на ЗПОО през 2016г.

7. Промяна на изискването за кворум за провеждане на заседанията на УС на НАПОО на ½ от членовете му – изменение на ЗПОО през 2018г.

8. Допълване на функциите на експертните комисии към НАПОО (общо 16 ЕК по професионални направления и една по професионално ориентиране), в съответствие с чл. 49, ал. 3 от ЗПОО, където са регламентирани правомощията на експертните комисии да изготвят доклади с предложения за издаване, отказ или отнемане на лицензии на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране- изменение на ЗПОО през 2009г.

9. Терминът „държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии“ е заменен с термина „държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии“, като освен терминологична промяната е и съдържателна и е свързана с функцията на НАПОО да разработва тези документи – изменение на ЗПОО от 2016 г.

10. Условието и редът за издаване на лицензии за ЦПО и на ЦИПО по чл. 49а, ал. 2 от ЗПОО ще се конкретизират в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение съгласно чл. 49б, ал.10 от ЗПОО – допълнение на ЗПОО през 2014 г. – през 2016 г. Чрез промените се осигурява по-голяма прозрачност на процедурата по лицензиране, като се разграничават отделните етапи, а именно:

- Проверка на редовността на подадените заявления и документи;
- Оценка за възможността на заявителя да извършва обучение за всяка от професиите, посочени в заявлението.

11. Въвеждане на регламент за заличаване на професия/специалност от издадената

лицензия, чл.49 б, ал.13 (изменение на ЗПОО обн. ДВ, бр. 92 от 2018 г.)

12. Въвеждане на важни промените, свързани с дейността на лицензираните ЦПО, а именно срок за актуализиране на учебните планове и учебните програми (чл. 13д, ал.5 от ЗПОО, обн. ДВ, бр. 92 от 2018 г.);

13. Въвеждане на изискване за осъществяване текущ и периодичен контрол от НАПОО върху дейността на ЦПО и ЦИПО при условия и по ред, определени в ЗПОО и в Правилника за дейността на НАПОО - чл. 49в, ал. 1 от ЗПОО, с промените от 2014 г.;

14. Въвеждане на изискване НАПОО на интернет страницата си да поддържа (чл. 50 на ЗПОО (ДВ, бр. 61 от 2014 г., ДВ, бр. 59 от 2016 г., ДВ, бр. 92 от 2018 г.):

а. Публични регистри с данни от информационна система;

б. Изискванията, процедурите, формулярите и образците на документи, необходими за лицензиране, както и реда за осъществяване на последващ контрол на центровете за професионално обучение и на центровете за информация и професионално ориентиране;

в. Списък на професиите за професионално образование и обучение;

г. Списък на защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;

д. Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;

е. Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии.

15. Въвеждане на изискване НАПОО да поддържа в Информационната система информация за всяко успешно приключило професионално обучение или за валидиране на професионални знания, умения и компетентности (чл. 50 ЗПОО – изменение от 2016г.);

16. Въвеждане на изискване НАПОО да прави проверка преди включване в регистъра с издадени документи на издаваните свидетелства за професионална квалификация и свидетелства за валидиране на професионална квалификация от ЦПО съгл. чл. 40б, ЗПОО – изменение на ЗПОО от 2016 г.;

17. Въвеждане на задължение НАПОО да издава дубликати на лицензии, когато оригиналните са изгубени, унищожени или са станали негодни за ползване, по ред, определен в правилника за дейността на НАПОО - чл. 42, т.2 от ЗПОО - изменение на ЗПОО от 2016 г.;

18. Въвеждане на изискването проверката на обстоятелствата относно съдимостта на българските лица, представляващи и управляващи центровете за професионално обучение или за информация и професионално ориентиране да се осъществява от НАПОО по служебен път, а не както досега да се представят свидетелства за съдимост на хартиен носител – изменение на чл. 49б, ал.15 от ЗПОО през 2018 г.;

19. Въвеждане на възможност за ЦПО, който е лицензиран по професия, изменена/заличена при промени в СППОО, да подаде заявление за включване на друга професия от същото професионално направление на мястото на изменената или на заличената професия - изменение на чл. 49е, ал.2 от ЗПОО през 2018 г.;

20. Облекчаване на кандидатите за лицензиране и на лицензираните институции

(изменение на ЗПОО през 2018 г.), като се:

- променя съдържанието на удостоверителния документ за лицензиране – няма да се вписва адреса на юридическото лице или едноличния търговец – по този начин при промяна на адреса, няма да се налага издаване на лицензия с новия адрес;

- отменя изискването за представяне копие на документ БУЛСТАТ/ЕИК от кандидатите за лицензиране;

- регламентира условията за проверка на място като част от процедурата по лицензиране и се допълва текст, че проверка не е необходимо да се прави и подкрепящи документи няма да се изискват, ако базата е вписана в публичен регистър на обектите с обществено предназначение;

- регламентира процедурата за добавяне на нови професии и специалности към лицензията;

- въвежда възможност за прекратяване правата по лицензията по искане на притежателя ѝ.

21. Осъществяване на промени в структурата на администрацията, отговорностите на председателя, главния секретар и двете дирекции в съответствие с ПМС № 129 от 2012 г. за приемане на Класификатор на длъжностите в администрацията, Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация, Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, Наредба за длъжностните характеристики на държавните служители (приета с ПМС № 129 от 26.06.2012 г.) и Закона за държавния служител (чл. 2, ал.3).

Това е основният и препоръчителен вариант за изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО в изпълнение на изискването на § 79 от ЗПОО

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие".

5.Негативни въздействия:

1 вариант „Без действие“

- НАПОО да продължи да функционира спазвайки Закона за професионално образование и обучение, а Правилникът за дейността на НАПОО в голямата си част ще съдържа противоречащи си с действащото законодателство текстове. Тоест НАПОО няма да изпълнява функциите си в съответствие с Правилника за дейността на Агенцията.

- Няма да се спази изискването на § 79 от ЗПОО за привеждане на Правилника за дейността на НАПОО в съответствие с промените в ЗПОО в 6-месечен срок.

- Съществува възможност кандидати за лицензиране (ежегодно 70 и 120 юридически лица кандидати за лицензиране и за изменение на лицензията) или

лицензирани ЦПО и ЦИПО (1042 юридически лица към м. април 2020 г.) да оспорят (или да откажат да изпълняват) изискванията на НАПОО, регламентирани във Вътрешни правила, а не чрез Правилника за дейността, както ЗПОО изисква. И да настъпи хаос в системата за професионално обучение на възрастни, в частност в процедурите по лицензиране, вкл. и в изпълнението на обученията по Закона за насърчаване на заетостта (които включват и професионално обучение), Програмата за развитие на селските райони, Закона за туризма и др..

- Лицензираните ЦПО и ЦИПО (към края на юни 2020 г. функционират 1043 лицензирани институции) ще бъдат обект на недостатъчен контрол от страна на НАПОО, а именно при сегашния ресурсен потенциал - веднъж на 6-7 г. При динамично променящата се нормативна база (за последните 8 години на всеки 2 години се въвеждат промени в ЗПОО, свързани с дейността и изискванията към лицензираните ЦПО). Липсата на регулярен контрол създава предпоставки за нарушения и ощетяване на гражданите;

- Граждани, които ползват услугите за професионално обучение в ЦПО и услугите на ЦИПО (тенденцията за последните години е ЦПО да обучават около 80 000 - 90 000 лица) – могат да получат услуга с недобро качество или в нарушение на действащото законодателство. Понастоящем това се установява едва след като обучението е приключило, а именно при проверка на издаваните от ЦПО свидетелства за професионална квалификация (по чл. 40 от ЗПОО), което води до намаляване на и без това ниската мотивация за участие в УЦЖ на хората;

- Граждани, работодатели, структури на МВР, МЗ, МЗХГ и на МВнР, които проверяват дали издадени от ЦПО документи за професионална квалификация са легитимни и дали дадено лице е завършило конкретно професионално обучение в ЦПО – ще продължават да извършват проверка чрез съществуващите регистри – тоест няма негативно въздействие върху тази група лица;

- Институции - министерства (МТСП, МИ), агенции (АЗ, АЗД), общини – пряко заинтересовани от предоставяните в ЦПО и ЦИПО услуги за професионално обучение и професионално ориентиране, като една от мерките за насърчаване на заетостта – възможно е ниското качество на услугите по придобиване на квалификация поради липсата на надежден контрол да окаже негативно въздействие на изпълнението на държавната политика по насърчаване на заетостта.

2 вариант „Приемане на Изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО в предложения вид“

Този вариант няма негативно въздействие, защото:

- НАПОО ще продължи да функционира, спазвайки Закона за професионално образование и обучение, а Правилникът за дейността на НАПОО ще даде възможност на агенцията да осъществява своята дейност при спазване на принципите за: законност ; откритост и достъпност; отговорност и отчетност; ефективност; субординация и координация; предвидимост; обективност и безпристрастност;

- Ще се спазва изискването на § 79 от ЗПОО за привеждане на Правилника за

дейността на НАПОО в съответствие с промените в ЗПОО;

- Гражданите ще получават услуги по професионално обучение и професионално ориентиране, с по-добро качество и сертификати, издадени в съответствие със ЗПОО.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

1 вариант „Без действие“

Този вариант няма положителни въздействия.

2 вариант „Приемане на Изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО в предложения вид“

Този вариант ще доведе:

- НАПОО ще функционира, спазвайки Правилника за дейността на НАПОО, който е в съответствие със Закона за професионално образование и обучение и в синхрон с действащото в РБ законодателство. НАПОО ще демонстрира прозрачност и обективност при изпълнение на задълженията си;

- Лицензирани ЦПО и ЦИПО – осъществяваният от НАПОО последващ (текущ и периодичен) контрол ще се извършва при условия на прозрачност и безпристратност - по ред, определени в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение; Не се очаква оспорване на актове на НАПОО за временно или окончателно отнемане на лицензията при спазване на процедурата за отнемане, регламентирана в Правилника на НАПОО;

- Кандидати за лицензиране (ежегодно 70-120 юридически лица кандидати за лицензиране и за изменение на лицензията) - процедурите по лицензиране ще се осъществяват в съответствие с критериите и процедурите за лицензиране и за изменение на лицензията, посочени детайлно в Правилника за дейността на НАПОО, което ще направи по прозрачна и обективна процедурата по лицензиране;

- Граждани, които ползват услугите за професионално обучение в ЦПО и услугите на ЦИПО - очаква се подобряване на качеството и недопускане на нарушение на действащото законодателство. Ще се намали броят на грешните и невалидните документи, издадени от ЦПО. В дългосрочен план се очаква повишаване на удовлетвореността и мотивацията за участие в УЦЖ;

- Граждани, работодатели, структури на МВР, МЗХГ, МЗ и на МВнР, които проверяват дали издадени от ЦПО документи за професионална квалификация са легитимни и дали дадено лице е завършило конкретно професионално обучение в ЦПО – ще извършват проверка чрез съществуващите регистри;

- Министерства (МТСП, МИ), агенции (АЗ, АЗД), общини – пряко заинтересовани от предоставяните в ЦПО и ЦИПО услуги за професионално обучение и професионално ориентиране, като една от мерките за насърчаване на заетостта –по-доброто качество на услугите по придобиване на квалификация се очаква да окаже положително въздействие на изпълнението на държавната политика по насърчаване на заетостта, вкл. и да повиши мотивацията на гражданите за участие в дейности по УЦЖ.

-

7. Потенциални рискове:

.....

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

При извършените проучвания и анализ при подготвяне на доклада за частична предварителна оценка на въздействието не са установени потенциални рискове вкл. и възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Ясните и детайлно разписани критерии за лицензиране ще улеснят кандидатите при подготвянето на изискваната за лицензиране документация, а стъпките в процедурата по лицензиране и ролята на всяка от страните ще ограничи проявите на субективизъм в процеса на оценяване. Създават се предпоставки за облекчаване на административните процедури, като напр. свидетелствата за съдимост се проверяват по служебен път.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими. Съществуващият лицензионен режим ще бъде по-добре регламентиран. Дейността по последващ контрол на лицензираните институции ще обхване по-голям процент от лицензираните институции като необходимо условие за подобряване на качеството в предлаганите от тях услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

В предложения проект не се предвижда създаване на нови публични регистри, тъй като

публичния регистър на издаваните от ЦПО документи по чл. 38 и чл. 40 (документи с фабрични номера за професионална квалификация за проведено професионално обучение и за валидиране) е създаден през 2015 г. в изпълнение на чл. 42, т.11 от ЗПОО (с изменение на ЗПОО от 2014 г.) , поддържа се с данни от Информационната система на НАПОО и се визуализира на Интернет страницата на НАПОО .

В проекта за изменение на правилника се регламентира само отговорността на Дирекция Професионална квалификация и лицензиране за поддържане и проверката на публикуваните в регистъра документи.

Достъп до публичния регистър на издаваните документи от ЦПО се предоставя от 2019 г. през REGIX.

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те

.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Кандидатите за лицензиране, както и институциите които притежават ЦПО и ЦИПО са предимно **микро-, малките и средните предприятия**. Ясните и детайлно разписани критерии за лицензиране ще улеснят кандидатите при подготвянето на изискваната за лицензиране документация, а стъпките в процедурата по лицензиране и ролята на всяка от страните ще ограничи проявите на субективизъм в процеса на оценяване. Създават се предпоставки за съкращаване на сроковете за лицензиране (понастоящем срокът е 3 месеца, като повечето процедури завършват за около 2,5 месеца).

Целта на редовните проверки на ЦПО и ЦИПО като част от последващия контрол и даването препоръки е не само санкциониране, но и превенция за недопускане на грешки от ЦПО и ЦИПО, които в повечето случаи биха оцетили граждани.

Кандидатите за лицензиране (МСП) не е необходимо да представят документи, които може да се получат по служебен път от други институции (или с проверка в публични регистри).

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

X Не

12. Обществени консултации:

Проектът за изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО ще бъде публикуван в портала за обществени консултации съгл. чл.26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

...

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

X Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Емилияна Михайлова Димитрова, председател на НАПОО

Дата: 02.07.2020 г.

Подпис:

X

Емилияна Димитрова